

Frits Clausens Valgborgaftenstale

Taler

Frits Clausen
Formand for Danmarks
Nationalsocialistiske Arbejderparti

Dato

30. april 1936

Sted

Egen Bakke

1 Naar Vaaren havde sejret, naar det nye Liv brød frem ude i Naturen, gik vore
Forfædre op paa vort Hjemlands Høje for at tænde Blus for Grøde og godt Aar,
for Velsignelse og Løn for det Arbejde, de udførte paa Jorden. Fra de Steder,
hvorfra de kunde overse Jordelivets Egne, søgte de gennem Vaarblussets Ild at
5 skabe Forbindelse med de Egne, hvis Grænser gik ud over deres Syn, med
Himlen, med Uendeligheden og Evigheden og de Kræfter, der virker der,
hvorfra de vidste, at enhver Livsfornyelse skulde komme.

10 Glade og i Flok samledes de om Ilden, thi kun gennem fælles Glæde kan man
mane de Magter bort, der vil forstyrre og ødelægge de livsgivende Kræfters
Værk.

15 Og naar Slægtens Ungdom oppe paa Højen sprang gennem Ilden og dansede
omkring Baalet, dansede efter vore Fædres Tro Nisserne inde i Højen, hvor de
værnede om Jordens evige Rigdomme fra Slægt til Slægt. Gennem Jorden var
vort Folk knyttet til Fortiden, og i Pagt med denne gik det Fremtiden i Møde.

20 Vort Folks nulevende Slægtled samles ikke længere paa Hjemlandets Høje. Vi
har faaet mere bekvemme Samlingssteder, vi har bygget Sale til de gamle Kroer,
og hvor Landsbykroen er nedlagt, har man bygget særlige Forsamlingshuse, der
kan varmes op og lyses op og hvor man kan samles "for sig selv" i de Partier,
Foreninger og Klikker, der værner om ens "særlige Interesser." Der ved man,
hvor man er; man kan nøje beregne Afstanden til Væggene og Højden til Loftet,
og man kan kontrollere Adgangen, saa ikke alle og enhver kan komme med.
25 Vort Slægtled har vendt sig bort fra Hjemlandets Høje, hvor alle kunde samles.
Vor Tids saakaldte "klartskuende og nøgternt tænkende" Foregangsmænd har
endog mange Steder vedtaget at sløjfe Højene og at jævne Bakkerne for at
"planere Terrænet," som det hedder paa Nutidens Sprog, eller for at gøre alt lige
fladt, som det hedder paa Dansk.

Denne Udvikling kalder man med et fint Ord for demokratisk, og det betegnes som et stort Fremskridt i Udviklingen, at vort Folk er gaaet denne Vej, der førte det bort fra Højene og ned i Lavlandet, hvor alle skulde staa lige højt, og hvor de
35 kom til at staa lige lavt.

En Del af dette Demokrati, der kalder sig socialt, samler ved Foraarstid sine Tilhængere til saakaldte Arbejdsdemonstrationer den 1. Maj. Ved disse Demonstrationer beder man ikke om Grøde og Velsignelse; men man rejser
40 Krav om Fordringer, som man kan veje og maale, om Forkortelse af Arbejdstiden eller om Forhøjelse af Arbejdslønnen.

En anden Del af dette Demokrati, der efter Christmas Møllers Opfindelse kalder sig nationalt, tilstræber akkurat det modsatte, og saadan foregaar der i vor
45 Tid nede i Demokratiets Lavland en bestandig Kamp om forskellige Interesser, en fremadskridende Splittelse og Opløsning af det Folk, der en Gang paa Hjemlandets Høje stod samlet omkring Vaarblussene.

Det er ikke sandt, at Demokratiet har bragt vort Folk fremad i Udviklingen. Det
50 har draget det nedad og delt og splittet det i Partier og Klikker, der kun kan samles, hvor man kan maale Afstanden til Loft og Vægge og hvor man kun stilles overfor Spørgsmaal om sine egne snævre Interesser.

Det er som en Protest mod dette falske demokratiske Livssyn, at vi
55 Nationalsocialister i Aften har søgt tilbage til de gamle Høje. Vi søger Vej ud af de snævre Rammer, som vor Tid har villet tvinge os ind i. Vi vil ud af Partierne og Klikkerne, og vi vil igen samles med hele vort Folk, hvor der ikke drages kunstige Grænser for vort Blik, men hvorfra vi kan se langt ud over vort Land, og hvor vi kan føle Himlens Uendelighed over os.

60 Her oppe fra kan vi se baade Himmel og Jord, vi kan se Verdenen, som den er, baade endelig og uendelig. Herfra kan vi se, at Forskellighederne paa Jorden ikke behøver at være Modsætninger, men at de kan samles i eet, naar man ser paa dem fra et Stade, der giver os et Overblik paa de sande Love, der bestemmer
65 virkeligt Liv, saa vi ikke kun ser paa den fra den Dynge af livløse Paragrafer og Love, der bestemmer Livet i Demokratiets Lavland. Her føler vi os i Forbindelse med de Kræfter, der en Gang bandt vort Folk sammen og skabte Sammenhæng i dets Liv.

Derfor har vi tændt Vaarblus, som vore Fædre gjorde det. Vort Baals Flamme sender Bud ud i Verdensrummets Uendelighed, men den sender ogsaa Bud ud over vort Land og spreder noget af det Mørke, der hviler over det og spærrer for alle Udsyn.

Aftenen før Demokraternes Maj-Demonstration kalder vi herfra paa hele vort Folk. Vi kalder til Samling om det, der er vort, om den Arv, vi i Fællesskab har faaet, om Jorden og dens Grøde og om Troen paa de evige og livsgivende Kræfter. Vi kalder til Samling om et Krav, der er langt større end det,
80 Socialdemokratiet nogensinde har fremsat, fordi dette altid kun har bevæget sig i Materialismens lave Plan.

Vi kræver Retten til Arbejdet sikret i vort Folk. Ret til Arbejde er langt mere end Ret til Løn, thi Arbejdet indeholder større Værdier end dem, der kun kan
85 maales og omsættes i Penge. Gjorde det ikke det, saa var det jo nok, som Demokratiet har gjort det, at erstatte Arbejds løn med Arbejdsløshedsunderstøttelse. Hele Spørgsmaalet vilde saa kun dreje sig om denne Understøttelses Størrelse, som det jo ogsaa gør det i den politiske Diskussion mellem vore saakaldte sociale og nationale Demokrater. Vore
90 Demokrater har aldrig forstaaet, at Værdien af en Arbejdsplads er større end Værdien af det Pengeudbytte, den kan bringe.

At arbejde er mere end at tjene penge, mere end kun at tilfredsstille det timelige Behov. At arbejde er at skabe og at forme; i Arbejdet ligger den Længsel, der
95 driver Menneskene mod Højene, Længslen efter at leve Livet der, hvor man ikke mister Fodfæstet paa Jorden, men hvor Udsynet mod Himlen heller ikke er spærret.

Det er Socialdemokratiets store Brøde, at det har trukket Arbejdsbegrebet ned i
100 Lavlandet, hvor Løsnet ikke var et Krav om Retten til at gøre en Indsats i Livet, men hvor det kun blev til et Krav om Ret til Forsørgelse. Kravet om Løn blev til et Krav om Understøttelse. I Stedet for at en Arbejdsbevægelse ikke alene gjorde det til en Ret, men ogsaa til en Pligt for enhver at nyttiggøre sine Evner, har den socialdemokratiske Arbejdsbevægelse kun søgt at paalægge Staten den
105 forfatningsmæssige Pligt at udbetale Almisser og Understøttelser til Folk, der hverken behøver Almisser eller Understøttelser, fordi de baade har Evnen og Viljen til at frembringe de Værdier, de stiller krav om, hvis blot de havde Ret

dertil.

110

Det er denne Retsløshed, der er Skyld i den Fattigdom, der trods vor Overflod paa materielle Livsværdier, stadigt griber om sig i vort Folk. Selv de, der endnu har Lov til at udfylde en Arbejdsplads, har mistet Retten til deres Arbejdsløn. Aldrig er Arbejdslønnen blevet formindsket ved Afgifter og Skatter, ved
115 kunstige Varefordyrelser og ublu Spekulationsgevinster, som under de Regeringer, der kalder sig for Arbejderregeringer.

120

Er Retten til Arbejde da helt udslettet i vort Samfund? Nej, men den er frataget Arbejderne og de producerende Kræfter og er givet til Samfundets Snyltere, til Spekulationskapitalen.

125

Det er ikke sandt, at det moderne Demokrati har skaffet Lighed i Samfundet. Det har tværtimod skabt den mest uretfærdige Ulighed, man kan tænke sig, idet det har givet Spekulationskapitalen alle de Rettigheder, som det arbejdende Folk
125 skulde have. Aldrig før har de Folk, der har Penge i en Bedrift, haft større Fordele frem for dem, der udfører Arbejdet i Bedriften, end under det demokratiske Styre. Aldrig har der været større Arbejdsløshed i vort Land og aldrig er der skabt flere Millionærer end under de saakaldte Arbejderregeringer. Aldrig har der været større Overflod og aldrig har der været større Nød.

130

Man taler om Kriser, om Produktionskrise, Afsætningskrise, Købekrise o. s. v., og naar man er rigtig højtidelig, taler man om Verdenskrisen og om Nødvendigheden af at skabe Ro om denne.

135

Hvad kunde det vel nytte, at vi herhjemme i det lille og afmægtige Danmark
135 vilde forsøge at gøre noget mod Verdenskrisen? Ellers er man ikke saa bange for at ville være med i store Verdensreformationer og at blande sig i Ting, som ikke vedkommer os det mindste, hvad vor demokratiske Udenrigspolitik jo giver os Eksempler nok paa. Men tage en retfærdig Fordeling op af den Overflod paa timelige Værdier, som vi har indenfor vort eget Land, det kan vore Demokrater
140 ikke.

145

Man skulde jo tro, at det i en Krisetid gjaldt om at skabe flere Værdier; men den Krise, vi til Stadighed er inde i, bestaar efter, hvad Christmas Møller fortæller, akkurat i det modsatte. Det er Forbruget, der er for lille, fordi de Folk, der
145 producerer Smørret, ikke selv maa spise det. Man taler om Naturlove, om Tilbud og Efterspørgsel o. s. v., men man taler ikke om, at det stadigt er

Arbejdet, der maa tilbyde sig, og Kapitalen, der maa eftersøges, hvorfor Prisen paa Arbejdet stadig maa blive mindre, og Prisen paa Penge stadig maa blive større.

Det er dog ikke i Overensstemmelse med Naturens Love, at et kunstigt og unaturligt Pengesystem skal bestemme over Menneskets sande og naturlige Ret til Arbejde. Medens man i det nuværende Samfund siger, at vi ikke kan sætte Arbejder i Gang, fordi vi er fattige, vilde man i et Samfund, der bygger paa Livets sande og naturlige Love, sige, at vi var fattige, fordi vi ikke gad bestille noget.

Vi Nationalsocialister anerkender ikke Pengene, som vort Folks største Rigdom, hverken de døde Guldbarrer, der skal ligge et Sted nede i en dyb Kælder, eller de Papirlapper, der skal være Anvisning paa dem. Vi regner det flittige og skabende Menneske for mere end Penge, og derfor kræver vi ogsaa, at Menneskets Ret til Arbejde gaar foran for Pengenes Ret til at hindre, at der sættes Arbejder i Gang. Vi kræver, at Retten til Løn for Arbejde sættes over Retten til Gevinst ved Spekulation. Kapitalen skal tjene Folket og ikke omvendt. Lønnen for et Arbejde skal tilfalde den, der udfører Arbejdet.

Dette er det andet Punkt i vort Program. Men skal det gennemføres, saa kræves der, at vi først vækker vort Folk af den Dvaletilstand, det er kommet i, at vi genrejser det paa det Grundlag, som det er opstaaet paa, som vi udtrykker det i vort Programs første Punkt. Kun et genrejst, stærkt og enigt Folk kan frigøre sig for Kapitalmagtens Slaveri, og kun et maalbevidst og modigt Folk kan generhverve sig den Ret til Arbejde, der er det samme som Ret til Liv.

Vi Nationalsocialister har faaet Øjnene op for de Farer, der truer vort Folkeliv. Vi har indset, at det, vi kalder for Kultur, ikke er andet end Summen af vort Folks Arbejdsydelser, og derfor ved vi, at alt det, der præger vort Folk, alt det, der er værdifuldt for dette Folk, alt det, der har skabt os som Folk og alt det, der opretholder os som Folk, vil gaa til Grunde, naar vort Folk ikke rejser sig af den uværdige Trældom, som den internationale Kapital har bragt os i.

Derfor kalder vi til Samling. Om lidt vil Rakter stige til Vejrs og forstyrre Roen for dem, der sover nede i Lavlandet, saa de maaske faar Søvnens gnedet af Øjnene og kan se, hvad der foregaar omkring dem. „Urostiftere“ vil nogle af dem maaske kalde os, som de har gjort det før, og vi skal ikke gøre Indsigelser

imod det, thi vi vil skabe Uro i vore Landsmænds Sind, der sover sorgløst nede i Lavlandet, hvor Demokratiet har lært dem at være tilfredse med at være "sig selv nok." Vi vil have dem ud af deres Ro, der kun drømmer om lidt Karriere og er
190 tilfredse med et lille "Ben" eller en Understøttelse af Magthavernes Haand.

Vi vil have dem med herop paa Højene, hvor vi har tændt et Baal efter vore Fædres Skik og i vore Fædres Aand, et Baal, der skal varsle om Grøde og godt Aar, om Sommer over Danmark.

195

Men naar vi her i Aften i vore Ord søger at gøre vore Drømme om denne nye danske Sommer levende, saa ved vi ogsaa, at Virkeligheden ikke kun er en Drøm, men at den stiller store Krav til os. Vi ved, hvor kort vort Baal endnu vil lyse, vi har set, hvor spredt vore Baal har været tændt og hvor lidt de endnu har
200 formaaet at gennembryde Mørket over vort Land. Men vi har dog ogsaa set, hvordan enkelte Dele af dette Land i vort Baals Flamme har kunnet hæve sig ud af Mørket. Saadan hæver ogsaa en ny idealistisk Livsform sig frem i den Bevægelse, vi har skabt, en Livsanskuelse, der siger, at Livets Mening ligger i det værdiskabende Arbejde og i den begejstrede Beslutning, hvormed vi overtager
205 og fastholder Pligten overfor vort Folk.

Af denne Ild vil vi tage en Gnist med os ud i den videre Kamp for vor Ide, saa den kan tænde op i vort Sind, naar Mørketiden kommer, saa den kan minde os om det Fællesskab, vi har skabt og som vi har fæstnet ved vort Baal i Aften, i hvis
210 Flamme nordisk Folkesind har lyst os levende i Møde.

Vagtilden, som vi har tændt, skal ikke slukkes i vort Sind, og de Fjender, der vil ødelægge vort Folk og hvad der gennem dette er vort, skal vide, at dette Folk endnu ikke er afsjælet og dødt, men at det gennemstrømmes af stærke fornyende
215 Kræfter, der som Vaarens gærende Kræfter varsler om en ny Sommer for vort Land.

Kilde

Clausen, Frits. (1937): Hvad vil Danmarks National Socialistiske Parti?: Otte taler om D. N. S. A. P.s Program. Aabenraa: D. N. S. A. P.s Forlag. 17-22.
220

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/frits-clausens-valgborgaftenstale-paa-egen-bakke-1936>

230

235

240

245

250

255

260